

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, SATURDAY, JULY 28, 1934. — SOBOTA, 28. JULIJA 1934

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

V AVSTRIJI JE PADLO NAD TRITISOČ OSEB

AVSTR. SOCIJALISTI DOMNEVAJO,
DA JE S SMRTJO DOLLFUSSA
NAPOČILA NJIHOVA URA

Avstrijska vlada je v zelo kritičnem položaju. Šest tisoč vojakov le s težavo vzdržuje red na Dunaju. — Na Koroškem in Štajerskem se še vedno vrše vroči boji. — Rimski časopis je zahteva, naj italijansko vojaštvo vdre v avstrijsko ozemlje.

Državljanska vojna v Avstriji se nadaljuje. Vstaši so ponekod precej napredovali. Položaj avstrijske vlade, kateri načeluje knez von Starhemberg kot Dollfussov naslednik, se je znatno poslabšal.

Oficijelno je bilo ugotovljeno, da je v zadnjih osemnajtidesetih urah zahtevala državljanska vojna nad tritisoč žrtv.

Italijansko vojaštvo nestrpno čaka povelja, kdaj naj prekorači mejo.

Iz Beograda ni nobenih posebnih poročil. Ve se toliko, da Jugoslavija ne bo mirno gledala, če bo do Italijani vdrli v Avstrijo. Ob jugovzhodni avstrijski meji je vsepolno jugoslovanskega vojaštva.

Kancler in diktator Starhemberg je imel po radiogovor, v katerem je rekel, da ne bo z narodnimi socialisti (naziji) nikdar sklenjen kompromis. "Avstrija se bo do zadnje kaplje krvi borila proti barbarom dvajsetega stoletja," je dostavil.

Na Dunaju je šesttisoč vladnih vojakov, njihova loga je skrbeti za mir in red.

Za posebnega nemškega poslanika na Dunaju je bil imenovan bivši nemški državni kancler Franz von Papen. To smatrajo nekateri za zelo dobro znamenje, kajti Papen ni nikdar prav posebno simpatiziral s Hitlerjem in njegovim narodno socialističnim gibanjem.

Manjša avstrijska mesta kontrolirajo vladne čete in heimwehrovci, dočim dobiva nazijsko gibanje po deželi vedno več pristašev.

Razen topov imajo vtaši vseh vrst orožje. Vlada ima na razpolago močno artilerijo, toda ž njo ne more v visoke gore, kjer imajo vtaši močne postojanke.

V jugoslovansko ozemlje prihajajo vedno več beguncov iz Avstrije. Jugoslovanske oblasti vsakega internirajo.

DUNAJ, Avstria, 27. julija. — Socijalisti in komunisti se sicer ne udeležujejo bojev, toliko bolj pa širijo svojo propagando.

Njihovo geslo je: — Neizprosen boj vsem narodnim socialistom in Starhembergovemu režimu.

Oboji so prepričani, da je s smrtjo Dollfussa napočila zanje ugodna ura.

Po Dunaju širijo letake s sledečo vsebino: — "Kar se je zgodilo v Avstriji 25. julija, se je zgodilo v Nemčiji štirinajst dni prej. Fašisti se medsebojno more. Tukaj in tam gre v tem slučaju za konec fašistične vlade."

V socijalističnem glavnem stanu pravijo, da mora vsak nepristranski opazovalec v Avstriji priznati, da je vest o smrti diktatora Dollfussa sprejel avstrijski narod z velikim zadoščenjem. Dollfuss je dal štiriindvajset ur pred svojo smrtjo obesiti nekega mladega delavca.

BRUSELJ, Belgija, 27. julija. — Nadvojvoda Oton, ki je pretendent za avstrijski prestol, in drugi člani habsburške rodbine z zanimanjem zasledujejo razvoje v Avstriji, svojega mnenja pa nočejo razdrediti.

RIM, Italija, 27. julija. — Italija bo poslala svoje vojaštvo v avstrijsko ozemlje le za slučaj, da bi državljanica vojna še nadalje trajala in da bi bila sedanja avstrijska vlada ogrožena.

Italijansko časopisje, ki je direktno glasilo vlade,

Še vedno nad osem milijonov ljudi brez dela

ROOSEVELT V HONOLULU

Pri prihodu je Roosevelt pozdravila množica 60,000 ljudi. — 100 aeroplakov nad mestom

Honolulu, Havaj, 27. julija. — 60,000 otočanov se je zbralo v pristanišču, ko se je predsednik Roosevelt na križarki Houston prispeval v Honolulu.

Se nikdar v zgodovini Havaju ni bil "aloha" sprejem tako slikovit in veličasten kot ob prihodu ameriškega predsednika. Nad križarko Houston in New Orleans je krežilo 100 vojaških aeroplakov.

V trimajstih čolnih so domačini običeni v obliko iz perja, pričakali križarki ob vhodu v pristanišče ter so ju vodili do pomorskih ladij, ki so se pred vobarjem odšli na morje, so izginili.

To je bil "aloha" sprejem za njihovega poglavarja "alii".

Na pomoru, ki je dolg skoraj 1000 čevljiv, se je zbrala velikanica množica prebivalstva. Sprejed je bila straža mornarjev in kraljevska havajska gospoda v slikovitih belih uniformah. Vsak gode je imel rimen evet ilime, ki je bila znak havajske kraljeve rovine.

Ko se je križarka Houston vstavila, je godba zaigrala "Pesem otočanov". Predsednik se je ljudstvu najbolje pokazal na gorejšnjem krovu križarke. Ko je godba igrala "Aloha Oe", se je predsednik odpril in držal slannik na prsih. Ko je godba utihnila, so iz mnogih zaorili vihami kljici.

Roosevelt je majhajoče s slannikom vratil pozdrave, nato pa je odšel v svoje prostore, kjer je čakal na oficijski sprejem.

Havajski govor Joseph B. Poindexter je ob 8.55 prišel na križarko Houston. V njegovem sprejetju so bili vojaški in mornariški zastopniki ter honolulski župan Fred Wright. Ena uro pozneje je Roosevelt, običen v tanko poletno obliko stopil na suho. Ko je stopil na pomor, je mornariška godba zaigrala "Star Spangled Banner", v daljavi pa so na Fort Armstrong grmeči topovi predsedniku v pozdrav. Nato se je Roosevelt v sprejetju svojih dveh sinov z avtomobilom peljal po ulicah med glasno pozdravljanjem množice. Vse mesto je v zastavah.

MOONEY PROSI

POMILOŠČENJE

San Francisco, 27. julija. — Thomas J. Mooney, ki je bil leta 1916 vsled bombnega atentata na parodo Preparadness Day obsojen na dosmrtno ječo, je zopet vložil prošnjo za pomilovanje.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

zahteva z vso odločnostjo vojaško intervencijo v Avstriji.

— Ne z besedami, pač pa z dejanji se da kaj opraviti, — pravi "Gornale d'Italia" v uvodniku. — V tem slučaju se bodo izjavile vse diplomatske

ŽRTVE VIHARJA V DRŽAVI TEXAS

Sedem mrljev so že našli, 30 ljudi pa še pogrešajo. — Ribiči, ki se se odpeljali na morje, se niso vrnili.

Houston, Tex., 27. julija. — Stotisoč človeških žrtev, katerih je zahteval vihar, ki je divjal ob obrežju razdalji 150 milij, do sedaj še ni dogano. Večik val, katerega je vihar pognal na obrežje, je odnesel najmanj 30 ljudi, ki so najbrže vsi utonuli. Do sedaj so našli sedem mrljev.

Ko se je vihar poleglo, so takoj pričeli iskati pogrešane ljudi. V

Matagorda zalivu je bilo več ljudi, o katerih sedaj ni nujšas znane.

Na početku je šotorilo pet ljudi, pa jih sedaj ni mogoče najti. Tudi ribiči, ki so se pred vobarjem odšli na morje, so izginili.

V bližini Bay City pogrešajo 17 oseb. Najbrže je se potegnil velik val v morje. Na istem kraju je nastal tudi tornado, ki je odnesel več hiš.

Tudi na hišah je vihar napravil veliko škodo. V maznih obrežnih vasih je vihar podlal več ribiških koč in je vrgel čolne na obrežje. V notranjosti dežele je bilo maliv uselil žito, ki je bilo vsled hude suše že zelo ostabiljeno.

V Galvestonu je utonilo 500 glav živine, ki se je nahajala na koncu Galveston otoka.

POGAJANJA GLEDE RUSKEGA DOLGA

Washington, D. C., 27. julija. — Pogajanja za rešitev finančnega in trgovskega vprašanja med Združenimi državami in Rusijo so se pričela med državnim tajnikom Cordell Hullom in njegovim namestnikom Wadsworthom Morrisom na eni strani in z ruskim poslanikom Aleksandrom Trojanovskim na drugi strani.

Preden je poslanik Trojanovski šel na konferenco, je izrazil upanje na ugoden izid pogajanj. Po konferenci je v sporazumu z poslanikom Trojanovskim tajnik Hull objavil naslednjo izjavo:

— Sovjetski poslanik Mr. Trojanovski, državni tajnik in nadomestni državni tajnik Moore so imeli danes prvo sejo v namenu,

da se obnovi pogajanja med obe državama glede finančnih in trgovskih zadev med obema državama.

— Vsakdo je predložil temeljne pogoje svoje države. Razgovor je bil v prijateljskem ozračju in z iskrenim razpoloženjem, da pride do sporazuma. Prihodnja seja bo prihodnji teden.

JOHN FACTOR NE BO IZROČEN

London, Anglija, 27. julija. — Angleški notranji minister Sir J. Gilmore, je rekel, da angleški vladar ne bo zahtevala, da Združene države izroči Johana Factorja, katerega je Anglija prvotno zahtevala zaradi goljufije.

— Vsakdo je predložil temeljne pogoje svoje države. Razgovor je bil v prijateljskem ozračju in z iskrenim razpoloženjem, da pride do sporazuma. Prihodnja seja bo prihodnji teden.

Chicago, Ill., 27. julija. — Zvezni detekti so obrnili vso svojo pozornost na zasedovanje Georga Nelsona.

Nelson je izšel iz zapadnega dela Chicaga. Četudi je bil med zadnjimi, ki je pristopil k Dillingerjevi robarski tolpi, je bil vendar najboljši strelec. Ustrelil je zveznega detekti, Bauma, ko je Dillinger v aprili pobegnil iz hotela Little Bohemia, Wis.

Zvezna vlada se je za trdno odločila, da izsledi vse Dillingerjeve tovariše, ki so še vedno na svobodi. In ti so: George Nelson, John Hamilton in Homer van Meter. Drugi Dillingerjevi pajdasi so v zapori.

Indianapolis, Ind., 26. julija. — John Dillinger je bil v sredo položen v grob na Crown Hill pokopališču poleg svoje matere. Med pogrebom je bil hud nalin, ki je nemočil pogrebce.

— Pozdravite moje ženo in otroke. — Nato prične hropeti, in ob 3.45 je kancelerjevo plemenito sreco nehalo utripati.

— VLAK POVOZIL 8 OTROK

Shelton, Conn., 27. julija. — Vlak New Haven železnicne je povozil 7 dečkov in eno dekleico, ki so igrali karte na železniškem tiru.

Otroci so se kopali v Hous-

tonie reki in so se na tiru sušili, pri-

tem pa so igrali karte.

DILLINGERJEV TOVARIŠ JE SKOČIL V SMRT

Probasco je skočil iz 19. nadstropja. — Dillingerjeva operacija je bila izvršena v njegovem stanovanju.

Chicago, Ill., 27. julija. — J. Jonston Probasco, v česar stanovanju je bila na Johnu Dillingerju izvršena kozmetična operacija, se je odtegnil nadaljnji preiskavni uvezni detektivov s tem, da je skočil iz 19. nadstropja nekega nebodenika v loop-objektu Chicaga.

Probasco, ki je star 67 let in gostilničar, je skočil iz urada zvezne poslovne oblasti ev Bankers Building. Podpravatelj preiskovalnega urada Samuel P. Crowley ga je ravnotekar izpravil v stanovanju. Crowley je bil izpravil v stanovanju, ki je obsegalo nekaj prostora, ki so v tem času močno padlo.

Pri Public Works Administration je bilo do tega dne 1000 glav živine, ki so bili na farmah nezaposlenih.

Navzdevi tega je pa v Združenih državah še vedno osred v pol milijona oseb brez dela in zasluzka.

Med njimi je dosti takih, ki so že nad leta dne brez dela.

Število povsem nezaposlenih (to je tistih, ki niso s posredovanjem vladnih pomočnih agentov dobili dela) je pa po zadnjem Greenom v tem času močno padlo.

Pri Public Works Administration je dobilo delo nadaljnji stotisoč delavev, stopetindvajset tisoč pa pri drugih vladnih agen-

turah.

Navzdevi tega je pa v Združenih državah še vedno osred v pol milijona oseb brez dela in zasluzka.

Med njimi je dosti takih, ki so že nad leta dne brez dela.

Mesecoma marca lanskoga leta je začasalo, tisto nezaposlenih nad trinajst milijonov.

V primeru s sedanjim številom je to sicer napredek, toda ne posebno velik. Ko bo delo na farmah opravljeno, bo nezaposlenih znatno več, če ne bodo dobili dela pri raznih javnih gradnjah.

Ravnatelj avstrijs

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation).

Frank Stank, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in Za New York za celo leto	\$7.00
Nomadno	\$6.00
Na pol leta	\$3.50
Na inozemstvo za celo leto	\$7.00
Vn. Svet leta	\$1.50
Na pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$0.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzamli nedelj in praznikov.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne pribrejajo. Denar naj se blagovati po Money Order. Pri spremembri kraja naravnika, prosimo, da se namesti tudi prejšnje bilalike nasnamani, da bitrejte najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

DELAVSKA BORBA V ZDRAVZENIH DRŽAVAH

Generalni štrajk v San Franciso je končan. Vodstvo stavke je odredilo, naj se delavstvo vrne na delo.

Da so kapitalisti na vse kriplje delali za izjalovljenje štrajka, je jasno. Tudi državne oblasti so bile na strani podjetnikov.

Generalni štrajk je bil proglašen v znamenje simpatij s pristaniškimi delaveci, ki štrajkajo že izza 9. maja. Vse delavstvo San Francise in sosednjih mest je s štrajkom demonstriralo proti državnemu milici, čije naloga je bila zlomiti štrajk v pristanišču.

Ravnatelji parobrodnih družb in lastniki ladij se dolgo časa niso hoteli pogajati s strokovnimi organizacijami. Slednjič so izjavili, da so pripravljeni storiti to ter se povdrei odločitvi razsodišča. V tem pogledu so dosegli delaveci uspeh.

Stavka pristaniških delaveev še ni končana. Borili se bodo do končne zmage.

Ko se je vršilo glasovanje, če naj bo odlok razsodišča merodajan, ni bilo jasno, kdo je upravičen glasovati: ali vši pristaniški delaveci ali le tisti, ki so gotov čas zapleni?

Nihče naj ne domneva, da pomeni glasovanje istočasno tudi konec stavke.

Pristaniški delaveci zahtevajo v prvi vrsti kontrolo nad razdelitvijo dela.

Prejšnjih razmer nočajo za nobeno ceno prenašati. Preddelaveci in superintendenti so poljubno delili delo. Nekateri delaveci so bili zaposleni vsak dan, nekateri pa le po par dni v mesecu. Delali so običajno tisti, ki so se znali preddelavcem najbolj prikupiti. Teh razmer mora biti enkrat za vselej konec.

V drugih mestih po zapadu je položaj še vedno nejasen. V Portland, Ore., je delavstvo silno razburjeno, ker je državna vlada poslala pred mesto narodno milico.

Delaveci pravijo, da bodo proglašili generalni štrajk, če bodo miličarji prikorakali v mesto.

Tudi v Minneapolis, Minn., ni napetost ponehala. Governor je proglašil obsedno stanje, ker se delaveci in delodajalci niso sporazumeli do gotovega časa.

Po južnih državah stavkajo rudarji in tekstilni delaveci.

V največ slučajih zahtevajo stavkarji priznanje delavske organizacije in baš to je tisto, čemur se delodajaleci tako vztrajno protivijo.

Kakovitro prizna delodajalec strokovno organizacijo, izgubi nad delavecem absolutno kontrolo. Da nočajo dati gospodarji te kontrole z veseljem iz rok, je razumljivo samo po sebi.

Nekateri gospodarski izvedenci skušajo dokazati, da so štrajki znamenje boljših časov.

Ce je v teh trditvah le količaj resnice (mi resno dvo-mimo, da bi bilo kaj resnice v njih), ni več daleč čas, ko se bodo razmere izboljšale, kajti le malokdaj v zgodbini Amerike je bilo istočasno toliko štrajkov kot jih je sedaj.

PIKNIK — PIKNIK — PIKNIK

SLOVENSKI DOM, Inc.

36 DANUBE ST., LITTLE FALLS, N. Y.

PRIREDI SVOJ

LETNI PIKNIK

V NEDELJO, DNE 5. AVGUSTA

na DOBROZNANEM PROSTORU STOP 44—Gun Club, Herkimer Rd
ULJUDNO SE VABI VSE SLOVENCE IZ LITTLE FALLS IN IZ
OKOLICE, DA SE PO MOŽNOSTI UDELEŽE TEGA IZLETU

Vstavljam za odražitev 25 centov, vstreč prosti. Zaletek od 10. dovoljno.

IGRALA BO SLOVENSKA GODBA

Za občino udeležite se pripravnih cifar — Fr. Mende, tajnik

Iz Slovenije.

Smrt ga je rešila tripljenja.

11. julija so pripeljali v splošno bolnico 54-letnega solastnika kleparskega podjetja Renčgar & Smerkler v Florjanski ulici, Josipa Renčgara z znaki hudega zstrupljenja. Zdravniki so se takoj jeli truditi olserog bolnika, vendar je Renčgar že podpolne umrl.

Pokojni je bolehal že 15 let na želodcu in je pretrpel silno hude bolečine. Zaradi nespečnosti in bolečin je jeman uspavalno praoški in so ti pribeli slednji ubijati njegov organizem. 10. julija je bil še do 18. v delavnici, kjer je nemadno omrežel in so ga premestili na njegov dom v Rožni ulici 7. zjutraj pa so ga odpeljali v bolnico, kjer ni bilo več rešitve.

Tagična smrt mladega dekleta.

V Družinski vasi v občini Bela cerkev pri Novem mestu so bili zaposleni z žetvijo. Med ostalimi je žela na polju tudi 18-letna Marija Pavlin. Sredi popoldne je šla po vodo za žanjice k bližnjemu vodnjaku. Ker pa je dolgo ni bilo nazaj, so jo še žanjice iskali in končno opazile, da je padla v stiri metre globok vodnjak. Potegnilo so jo sicer takoj iz vodnjaka, vendar pa je bila vsaka pomoci že zamršena. Poklicani zdravnik dr. Josip Sekula iz Maribora, ki je slučajno audiil v Šmarjeških toplicah, je mogel ugotoviti samo smrt.

Tragična smrt otroka.

Družino poveljnika pragerske orožniške postaje Daniel Klimunjeviča je zadela huda nesreča. Ko je poveljnikova žena imela opravko v pralnici, je položila deca in pol mesec starega dečka Dragana v spalnico, kjer je zaspal. Spalnico je zaklenila in odšla z ostalimi otroci v spalnico. Ker pa je pozabila vzetti s seboj vžigalice, je poslala v stanovanje 8 let starejšo sinčko, ki se mu je pridružil že njegov 2-letni bratec Obrad. Starši sin je kmalu venil in povedal materi, da se je Obrad vlegel k najmlajšemu bratu in poleg njega zaspal. V spanju pa se je Obrad tako močno privil k Dragantu, da ga je zadušil. Ko je stopil oče v sobo, je bil Dragantek že mrtev. Obrad pa je tedno spal dokler ga niso zbrnili...

Dva požigala pred malim senatom

Mal senat pod predsedstvom Franca Kovača je obravnaval dva primera požiga. Prvi je stopil pred sodnike 24-letni posestnik in Ladislav Šimeček iz Viševka pri Šenčurju na Gorenjskem, obtožen, da je 14. junija letos v Adergasu pri Krajanji začpal sramljeno streho nad hlevom hiše, ki jo je lani zamenjal z Janezom Zarnikom. Hiša z vsem gospodarskim poslopjem je pogorela ter je bila voda cemjena na 40.000 Din. Hkrati pa je pogorelo prejšnje hišo v gospodarsko poslovje pri zavarovalnici "Sava" za 70.000 Din, dočim je bilo novejje zavarovano za 15.000 Din.

Proti sodbi so obtoženi prijavili priziv in revizijo, državni tožilec pa priziv zaradi prenizke kazni. Stol sedmorice v Zagrebu je sedaj potrdil v polnem obsegu sodbo ljubljanskega okrožnega sodišča.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

v JUGOSLAVIJO

Za \$ 2.50	Din. 100
\$ 5.	Din. 200
\$ 7.20	Din. 300
\$11.50	Din. 500
\$22.50	Din. 1000

za SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE

G. NE PODVREŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih smerkov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali hrivlje dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIJH

Za izplačilo: \$ 2.50 — morati podati	\$ 5.75
\$10.	\$10.25
\$15.	\$16.
\$20.	\$21.
\$25.	\$31.25
\$30.	\$35.50

Prejemnik dob. v starem kraju izplačila v dolarih.

Najnišnja izplačila po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

New York, N. Y.

Da si zajamčite

JACOB RUPPERT'S BOTTLE BEER

KNICKERBOCKER (light)—RUPPNER (dark)

● Naročite ga pri najbližjem trgovcu z jestvinami.

Ako vam ga iz kakega vzroka ne more dati, pišite ali telefonirajte naravnost nam in preskrbeli bomo, da bo pivo takoj poslano v vaš dom.

JACOB RUPPERT BREWERY
BOTTLING DEPARTMENT
1639 Third Avenue New York City
ATwater 9-1000

NE RECITE PIVO—RECITE RUPPERTOV

Iz Jugoslavije.

Obesila se je zaradi ukradenega piščeta.

V Bajmiku se je obesila Regina Šobloharjeva, stara 53 let, iz sramote, ker so ji prišli na sled, da je sosedu ukradla piščete.

Sava odplavlja plodovito zemljo.

Po vseh iz Sarebova povzroča reka Sava tamkajšnji okolici veliko škodo, ker odnaša velike komplekse zemlje. V zadnjih letih je odnesla nad 50 oralov plodnih njiv, v teku let pa nad 300 oralov. Bogata zadružna Radek je prišla zaradi tega na berško parko. Sama je bila odnesla vse zemljišče in ogroža zdaj tudi njeni hiši, ki so jo morali po odrešbi banske ustreze evakuirati. Zadrugarji so dobili dovoljenje, da smejo bereti.

Skrivnosten zločin na obali Vrbasa

Na obali Vrbasa v bližini Banjeluške so učnili umorjenega mladeneča Ivana Tadića. Orožništvo je takoj uvelio preiskavo in predvsem arretiralo zglasno Anko Šistarjevo, ki so jo našli nedaleč od trupala pijano v grmovnicu. Ko se je v zaporu iztrznila je izpovedala, da je Ivan Tadić postal žrtev razbojnike, Čakovarovca. Mamejnic v Čadiču, ki so vprito Anko Šistarjevo in še ene prostitutke s kamjenjem razbili glavo. Orožniški so krive polovili in tako spravili na vrnino dobro organizirano razbojniško tolpo.

Trije bratje so se utopili na istem kraju.

V bližini Dobrja v Bosni sta se podala sina kmetovca Mariča, Luka in Iv. Marič v mlini mlet rž. Zaradi bude vročine sta se po storjenem delu skleka in se vrgli v potok Usoro, ki dere mimo mlino. Starejši Ivan je takoj izginil pod gladino; bratje pa mu je hotel pomagati, ali tudi njega je zagrabil vrtine in je utonil. Neki kmet je videl, kako sta izginila nesrečna bratce, hotel je na pomoč, pa se je iz močnega toka komaj rešil sam.

Knjige Vodnikove

Kmetovalec Marič je prizadel tem huje, ker mu je že pred dvema letoma na istem mestu utonil najstarejši sin.

Zalostne posledice bele kuge v Slavoniji.

Kakor kažejo nekateri podatki, ki jih je pravkar objavilo srsko načelstvo v Županiji, izumira bo bolj dosedanjem prebivalci Slavonije, na njihovo mesto pa prihajajo priseljenci iz Dalmacije in Hrvatskega Zagorja. V zadnjih treh mesecih je umrlo 251 oseb, porodov pa je bilo samo 196. V velikih vased Gradištu in Podgajicah zadruje tri meseca sploh ni bilo poroda. Važen vzrok, da tako strašno nazadujejo porodi v Slavoniji, je tudi preveliko uživanje alkohola. Samo v županjskem srezu so v poslednjih treh mesecih popili kolikor to more povečati statistika 9715 litrov žganja, 39.899 litrov vina in 4000 litrov piva, kar je za 35.140 prebivalcev zelo mnogo. V prvem letodelu pa so popili v županjskem srezu 92.046 litrov opojnih pičajev.

Pole ure za njim je pa že drugi smrčni potrkal na vrata. Kakor rečeno, je bil star toda bogat.

Oblečen je bil v overalls. Pripeljal se je v osemčindrinski kateri. V unazadnjih rokah pa ni držal šopka dneščega svetja.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

OTOK POGINOLIH PSOV

Bližu Pariza, proti Clichyju, dem, enainštirideseti človek ga je ubil." Barry je bil last menihov Sv. Bernarda. Skoraj vseh sedem let svojega življenja je po Francoskih Alpah iskal popotnike, ki so pozimi v viharjih zašli, ali ki so od mraza omagali in jih je zamelo.

Ko je prišel do ponesrečencev, jih je grel s svojim telesom in jih s Ko je prišel do ponesrečencev, jih hoče rešiti. Če so bili preslabi, da bi se sami dvignili, jih je potegnil iz snega, potem pa odšel po svojem sledu in tajal, da je priklical pomoci.

Poginil je junashko. Neki večer v decembriu o mraku, je prišel do popotnika, ki je v snegu zabredel. Mož, že onemogoč od mraza in gladu, se je psa, ki je lajal in skakal proti njemu, zelo prestrašil. Udaril ga je z zelenim drogom, ki ga je imel s seboj, po glavi. Smrtno zadeta plemenita žival se je vlekla domov v samostan, da bi naznaniha menihom, da nekdo potrebuje pomoci. Šli so po njegovem krvavem

sledu in prišli do moža, ki je psa pobil. Ko je ta zvedel, kakšno trajeno pomoto je napravil, je bil ves iz sebe. In ta mož je pozneje prispeval največ k njegovemu spomeniku, ki je postavljen prav ob vhodu pokopališča.

Na koncu Avenue d'honneur stoji miniaturni mavzolej, kjer ležita Papillon in Ture, policijska psa, ki sta šest, oziroma deset let "lojalno služila kot člana Zvezze javne varnosti". V stekleni skrinjici, vdelani v kamen, so kolajne, ki sta jih dobila, ker sta reševala otroke, ki so se potapljali, vlažita ljudi iz gorevih poslopij, priklicala gospodarje, prepodila v temelj in v dveh primerih držala tatove, dokler ni prišla policija.

Prava veličina pa ni samo v dejanjih, ampak tudi v vsakdanji vladosti. In tu, na svojem zadnjem počivališču, počivajo tisti, ki so bili zvesti tovarši velikih in malih. Napis na njih spomenik dokažejo, koliko tolažbe so primačali svojim gospodarjem in gospodinjam.

Mystico, vrezan v kamen, zredol na verze, ki mu jih je dal vklešati njegov gospodar Marcel Legras. Glasilo se nekako takole: — "Mystico, moj dobr pes s kodratim kožuhom in potepuškim obnašanjem, nikdar ne bo zvedel, kako zelo je nekdo ljudil."

Svojemu psu Sappho je Tola Dorian zapisal: "Če me Sappho, moj dragi, plemeniti prijatelj, ne bo spremjal, ko bom šel na dolgo pot, si ne želim večnosti."

Bolj preprosto so izražane tragedije otrok. Na granitnem kamnu, na katerem so pod steklom vdelane slike treh mladih psičkov, kodrov, so vrezana njih imena in spodaj stoji: "Dragi, mali prijatelji, mi, ki smo mladi, bomo se jokali za vam, ko bomo starci." Iz na drugem: "Dolliji, ki me je rešila iz ognja." In zoper na tretjem je napis, ki pove vse: "Mojemu resastemu jubiljenemu Titu. Prijatelji so me varali, ti, mali, si edini, ki si mi bili zvest."

Leta 1898 so prijatelji živali v Pariz na hibrali prispevke za prispevki pokopališča. Mesto Pariz je darovalo svet, ki je bil do tedaj znan kot "Otok pustotiščev", pet milijonov centra mesta. Na tem svetu so se v teku soletij shajali zločinci. K fondu so prispevali bogati in revni, veliki in mali. Znameniti arhitekt Eugene Petit je napravil osnutek za veličastno vrata pokopališča, in vrtnarji, umetniki v pokrajinskem vrtnarstvu, so prispevali s svojim brezplačnim delom.

Pokopališče se vzdržuje z zasebnimi prispevki, vstopnima enega franka in s prodajanjem parcele. Prepovedana je hoja po grobovih, trganje evetlije, glasno smejanje ali nespodobno obnašanje.

Ko sem zapuščala pasje pokopališče, je prišel sprevid: oče, mati in pet otrok, trije dečki in dve dekle. Mlajši trije so nesli majhno rakev, pokrito s evetlicami nesmrtnimi. Bridko so jokali.

CERKVENE PESMI:

Domač glas.	Cerkvene pesmi za mešan zbor	1.
Izdala Glasbena Matica	...	40
Gorske evellice. (Laharnar.)	Četvero in petro raznih glasov	45
Jaz bi rad rudečil rož. Moški zbor z bariton solom in predbo za dvozvez	...	20
NOTE ZA CITRE:		
Koželjski: Poduk v igranju na citrakh, 4 zvezki	...	20

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi na tamburški zbor in potje.	Na Gorenjskem je fletno	1.
(Bajuk)	...	1.

Naročilo z Money ordrom pošljite na:

KNJIGARNO "GLAS NARODA"
216 West 18th Street NEW YORK, N. Y.

Senator Robert Wagner

183

Zato je bilo obema zelo nerodno, ko sta se nepričakovano srečala. Poročnik sicer ni lahkega sreca opustil vseh nad, ki jih je gojil v svojem sreca. Uklonil se je bil četrto samospoščovanja, ki muje nalagal zatrepi ljuhezen do Marjane; toda to je zasekalo skelečo rano v njegovo sreco.

Marjana je bila sicer vesela, da je storila svojo dolžnost, ni pa mogla preprečiti, da ni ostala v sreca globoka rana.

Prvo, kar sta hotela storiti pri nenadnem srečanju, je bilo izogniti se pogovoru.

Toda baš ko se je hotela Marjana umakniti, je vprašal poročnik tih:

— Zakaj odhajate, Marjana? Kaj vas ta obred nič ne zanima?

In ker je Marjana molčala, je pripomnil:

— Ali je vam moja navzočnost neprijetna? ... Kaj ste že pozabili, da sva sklenila prijateljstvo?

* Namestu odgovora je pa Marjana zasedla mesto, ki ji ga je ponudil poročnik kraj sebe.

Ta čas so se na poseki nadaljevale priprave za zamorsko svatbo, in poročnik, ki je bil informiran o zaročencih, je začel razlagati Marjani, kar je vedel.

Tisti hip se je pojavila na poseki skupina zamorcev in vsak je vtihtel vejo v roki po divjih zvoki primitivnih glasbil. Stopili so na rob poseke, dva najstarejša sta pa stopila naprej in začela risati s kopjem v tla vedno manjše kroge.

Ko je bilo krogov že dovolj, so prinesteli drugi zamoreci kokosovih orehov, veje z bananami, buče s palmovim vinom in druga nevesti namenjena darila, ki so jih položili na kraj poseke, tja, kamor jim je pokazal star zamorec, vodja poročnih obredov.

Potem so ženske zapustile poseko.

Kar so divji zvoki utihnili in iz vseh zamolkih grl so zadoneli klici:

— Waha!... Waha!

Na ta klic so se ženske vrstile s polnimi naročij rož. Sredi njih je stopala nevesta; družice so jo privedle na sredo krogov, kjer je obstala ponosno vzravnana, da so lahko radovedneži pasli oči na njeni čudni oblike in tetoviranem obrazu.

Moški so pa neprestano kričali:

— Waha!... Waha!...

Na znak starega zamorea so utihnili in divji zvoki godbe so se znova oglasili.

Ta čas sta pa dva zamoreca prijela nevesto in jo položila na tla, drugi so jo pa do silovo zasuli s evetjem. Potem so moški na metali na evetje vej in tako je bila nevesta vsa v objemu evetja, kjer je čakala osvobodenja.

Zamoreci in zamorke so začeli divje plesati okrog zasute neveste, naenkrat so pa na znak obstali. Potem so stopili na kraj poseke, da bi se umaknili osvoboditelju.

Dolgò ga ni bilo treba čakati.

Prišel je ženin, mladenič dvajsetih let, krepke, lepe postave. Stari zamorec ga je odvedel h krogom in tu je začel osvoboditelj čudno pot za osvobojenjem svoje neveste.

Dvignil je nogo in jel po eni nogi skakati po dolochenem krogu. Na drugo nogo se ni smel opreti, počivati ali spodtakniti tudi ne.

Zamoreci so ga molče gledali. Toda v trenutku, ko je priskakal do svoje neveste, se je dotaknil pokrivajočega evetja in iz vseh zamorskih grl je zadonel klic:

— Waha!... Waha!...

Ženin je pa brz vzel nevesto v naročje in zbežal z njo s poseke...

Ta čudna ceremonija se je močno dojmila Marjane.

Namestu da bi ploskala, kakor vse drugi okrog nje, je molčala, zatopljena v težke misli.

Tisti hip, ko so se razlegali med navdušenim ploskanjem od vseh strani radostni klici, se je namreč Marjana sponmila vseh tistih, ki so delile v Salpetriji z njim bridko usodo; vse so stopale danes v novo dobo življenja, veselč se ob strani mož, ki jim jih je bilo poslalo naključje, dočim ona, na vitez najsrečnejša med njimi, ni imela nobenih drugih izgledov, razen nade na življenje, polno gremkih spominov.

Hotela je uiti pogledu na to splošno veselje in zato je hitro odšla, a poročnik je ostal s svojimi težkimi mislimi sam.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Kam je odšla?

S terase je odšla skozi park proti sobam guvernerjeve soprove.

Poročna soba markizove hišerke je bila močno razsvetljena. Marjana se je ustavila za hip pred priptimi vrati, skozi katera je lahko videla v sobo, ki jo je pomagala okrasiti z luhkimi in prozornimi belimi zastori.

Tu bo torej zdaj zavetišče nedolžnosti in kreposti, zavetišče zaslужene sreče.

Rdečica ji je zazila obraz in globoko je vzdihnila. V očeh sta se ji zalesketalo dve debeli solzi in jih zdrknili po licu.

In vsa zbegana je zbežala v svojo sobico na koncu lesenega hodnika, kjer je še dolgo sedela pri oknu, kjer je prej tako rada čakala, kdaj odpre njen sosed okno.

XXIII.

Poročnik je bil že nekaj dni ves izpremenjen. Vsi so se čutili, videč ga vedno molčeciga, zamišljene, skoraj otožnega baš, ko so vsi okrog njega od sreca veselili.

Prvi dan poročne gostije je v polni meri zadovoljil vse. Skoraj vsi gostje so legli k počinku zelo pozno, ko je juntrana zarja že poljubljala vrhove gora na obzorju. Toda razšli se niso na dolgo.

Za naslednji dan je bila določena velika pojedina v guvernerjevem parku.

Markiz je hotel, da bi se zbrali k skupnemu veselju poleg gostov tudi vse častniki trdnjave in njegovi uradniki, da, celo vsi uslužbenici in vsa služinčad.

Da bi se mogli vsi udeležiti gostije, je dal guverner postaviti na vrtu tri dolge vrste miz.

Sam je predsedoval srednji vrst, kjer naj bi sedeli mlada in svatje.

Vrsti, določeni za mlajše častnike trdnjave in korvete ter podčastnike in uradnike, je predsedoval poveljnik trdnjave.

Poročnik d'Uvelles je pa sedel na čelu tretje skupine, namenjene domaćim guvernerjevem doma.

Že od ranega jutra je služinčad pripravljala jedilni tabor in krasila mize. Po vrtu, okrašenem med drugim tudi z mornariškimi zastavami, so bili razpostavljeni mlaji z gočimi bakljami.

Markiz sam je pazil, da so bila vsa njegova povelja točno izpolnjena. Ko se je predprical o tem, je na dano znamenje prikoral na vrt sprevid in se razvrstil začasno v drevored.

Na čelu je stopala guvernerjeva soproga z zetovim očetom, za njima pa markiz s poveljnikom trdnjave. In tako je šlo po dobrojanstvu do najnajjih.

Sprevid je šel mimo mladih zakoncev, sedečih pod baldahinom, godba je pa igrala živahnko koračnico.

Potem so sedli vsi na svoja mesta in gostija se je pričela z napitnico, ki jo je napolnila ena izmed dam na guvernerja in njegovo soprogo.

Markiz je odgovoril, zahvaljujoč se gostom za dokaze naklonjenosti njemu in njegovi rodbini.

Po njegovem govoru je nastala tišina, ki jo je motilo samo rožljjanje nožev in vilic ter žvenket čaš.

Sledila je dolga vrsta napitnie in po vsa či so znova napolnili čaš.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

